

ZARZADZENIE Nr 32/ 2011
Starosty Rybnickiego
z dnia 2 września 2011r.

w sprawie: opracowania gminnych planów zarządzania kryzysowego

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 2, lit. c i d ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007r. (Dz. U. Nr 89, poz. 590 z późn. zm.), Zaleceń Wojewody Śląskiego z dnia 15 lipca 2011r. do powiatowych planów zarządzania kryzysowego

zarządzam, co następuje:

§ 1

W celu zapewnienia jednolitości zasad działania systemu zarządzania kryzysowego podczas reagowania na występujące sytuacje kryzysowe na terenie Powiatu Rybnickiego, ustalam *Zalecenia do opracowania gminnych planów zarządzania kryzysowego*, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

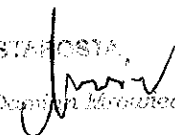
Zobowiązuję Burmistrza oraz Wójtów do opracowania własnych planów zarządzania kryzysowego dla podległych struktur i instytucji na administrowanym terenie oraz przedłożenie ich do zatwierdzenia w terminie do 23 września 2011r.

§ 3

Wykonanie zarządzenia powierzam Inspektorowi- Pani Monice Cieślik oraz Podinspektorowi- Pani Marcie Jurkiewicz.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

STAROSTA,

mgr Andrzej Dąbrowski

ZALECENIA
STAROSTY RYBNICKIEGO
do gminnych planów zarządzania kryzysowego

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 2, lit. c ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007r. (Dz. U. Nr 89, poz. 590 z późn. zm.), w związku z zaleceniami Wojewody Śląskiego z dnia 15 lipca 2011r. do powiatowych planów zarządzania kryzysowego, określa się poniższe zalecenia do sporządzenia gminnych planów zarządzania kryzysowego:

1. Gminne plany zarządzania kryzysowego, zwane dalej planami, tworzy się w celu przygotowania organów administracji publicznej i współpracujących z nimi podmiotów do przejmowania kontroli nad potencjalną sytuacją kryzysową oraz optymalnego reagowania w przypadku jej wystąpienia.
2. Elementem wyjściowym do opracowania planu jest zbiorcza analiza zagrożeń występujących na obszarze gminy, którą sporządza komórka organizacyjna właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego.

Z uwagi na zróżnicowaną specyfikę gmin treść planu musi uwzględniać i odzwierciedlać analizę zagrożeń gminy.

3. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym z dnia 26 kwietnia 2007r. (Dz. U. Nr 89, poz. 590 z późn. zm.) gminne plany zarządzania kryzysowego zawierają następujące elementy:
 - I) Plan główny,
 - II) Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych,
 - III) Załączniki funkcjonalne planu głównego.

Ad I)

Plan główny zawiera:

- I) charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej oraz mapy zagrożeń:
 - a) **katalog zagrożeń** zawarty w gminnym planie zarządzania kryzysowego powinien odnosić się do zagrożeń, których skala, zasięg i charakter będą wymagały zaangażowania gminnych struktur zarządzania kryzysowego; w katalogu powinny znaleźć się także zagrożenia, które będą miały wpływ na sąsiednie gminy; prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń powinno być oszacowane zarówno w oparciu o doświadczenia historyczne dotyczące zagrożeń, które wystąpiły na terenie danej gminy, jak i w oparciu o trendy i zagrożenia wynikające z rozwoju technologicznego, doświadczeń innych gmin, a także sytuacji kryzysowych, które występują w innych gminach,
 - b) **mapy ryzyka**, rozumiane jako mapa lub opis przedstawiający potencjalne negatywne skutki oddziaływania zagrożenia na ludzi, środowisko, mienie i infrastrukturę, powinny zawierać przede wszystkim syntetyczne zobrazowanie wpływu, jaki wystąpienie danego zagrożenia może mieć na otoczenie; dotyczyć to powinno zarówno zagrożeń, które mogą wystąpić łącznie lub jako skutek danej sytuacji

kryzysowej; w przypadku zastosowania opisowej formy mapy ryzyka, powinna ona zostać ściśle powiązana z katalogiem zagrożeń, który może mieć formę tabeli zawierającej rodzaj zagrożenia, jego opis, prawdopodobieństwo i mapę ryzyka (rozumianą jako ocena skutków wystąpienia danego zdarzenia),

- c) **mapy zagrożeń**, rozumiane jako mapa przedstawiająca obszar geograficzny objęty zasięgiem zagrożenia z uwzględnieniem różnych scenariuszy zdarzeń; przy określaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia wskazane jest zidentyfikowanie obszarów, które są szczególnie zagrożone (może to być teren całej gminy, ale też tylko wybrane rejon, w których to prawdopodobieństwo jest szczególnie wysokie),
- 2) zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa – to zestawienie potencjalnych zagrożeń ze wskazaniem podmiotu wiodącego oraz podmiotów współpracujących przy działaniach dotyczących danego zagrożenia; siatka bezpieczeństwa powinna być powiązana bezpośrednio z katalogiem zagrożeń.

Dla każdego zagrożenia powinna być wskazana jedna instytucja wiodąca. Liczba instytucji współpracujących nie jest limitowana. Można wprowadzić kategorie podmiotów działających na wezwanie, których współdziałanie nie jest niezbędne w każdej dającej się przewidzieć sytuacji danego rodzaju, jednak - biorąc pod uwagę możliwości wystąpienia takiego zapotrzebowania – dany podmiot powinien być przygotowany do działania, gdy - w ocenie sytuacji wiodącej – będzie to konieczne.

Dopuszczalne jest tworzenie siatek bezpieczeństwa odnoszących się nie tylko do reagowania na dane zagrożenia, ale także do fazy przygotowania i usuwania skutków jego wystąpienia. Rozwiązanie takie jest szczególnie praktyczne w sytuacji zagrożeń, w których inne podmioty są odpowiedzialne za prewencję zagrożeń, usuwanie ich skutków oraz odbudowę, a inne za bezpośrednie reagowanie na daną sytuację kryzysową.

- 3) zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych wraz z oceną możliwości ich wykorzystania, rozumiane jako zwięzły opis zasobów, które mogą zostać wykorzystane w określonych przedziałach czasowych w sytuacji kryzysowej; tam, gdzie to jest możliwe, należy określić także realny czas potrzebny na uruchomienie danych zasobów.

Dla zapewnienia funkcjonalności planu, zestawienie to powinno być przygotowane w postaci stale aktualizowanej bazy danych. W wersji papierowej planu powinno znaleźć się odesłanie do przedmiotowej bazy, a także informacja o zasadach jej aktualizacji (częstotliwość, podmioty/osoby odpowiedzialne, źródła informacji).

Ad II)

Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych zawiera:

- 1) zadania w zakresie monitorowania zagrożeń, rozumiane jako określenie:
 - a) struktur odpowiedzialnych za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń,
 - b) trybu pracy w/w struktur,
 - c) zakresu informacji, jakich można od nich oczekiwać,
 - d) trybu raportowania,
 - e) ogniw dyżurnych lub osób do kontaktu w sytuacji wystąpienia zagrożeń,
 - f) systemu wymiany informacji o zagrożeniach, pomiędzy danymi strukturami a gminnym centrum zarządzania kryzysowego (jeżeli takie centrum zostało utworzone bądź komórki właściwej w tych sprawach),
- 2) tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej, rozumiany jako baza danych dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania określonych zasobów;

ten element planu powinien być powiązany funkcjonalnie z zestawieniem sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych,

- 3) procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych, rozumiane jako procedury działania gminnych struktur zarządzania kryzysowego, komórki organizacyjnej urzędu miasta/gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego oraz gminnego zespołu zarządzania kryzysowego; niezbędne jest powiązanie planu zarządzania kryzysowego z innymi planami obowiązującymi na terenie gminy; nie jest konieczne tworzenie procedur postępowania odrębnie dla każdej kategorii zagrożeń; jeżeli co do zasady działania w/w struktur realizujących zarządzanie kryzysowe na poziomie gminy jest takie samo w różnych kategoriach zagrożeń (w zakresie wymiany informacji, wzmacniania służb dyżurnych, informowania osób funkcyjnych, trybu zwoływania zespołu zarządzania kryzysowego), zasadne jest stworzenie standardowej procedury operacyjnej centrum zarządzania kryzysowego,
- 4) współdziałanie między siłami, uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej – powinno być ściśle powiązane z siatką bezpieczeństwa i zawierać syntetyczne rozwinięcie informacji zawartych w siatce, przede wszystkim przez:
 - a) określenie podstaw prawnych podejmowanych działań,
 - b) wskazanie kierujących działaniami,
 - c) określenie zakresu i trybu wymiany informacji,
 - d) określenie zasad tworzenia sztabów dowodzenia.

Należy unikać nadmiernego mnożenia procedur. Procedury reagowania kryzysowego powinny być praktycznym przewodnikiem dla osoby pełniącej dyżur w gminnym centrum zarządzania kryzysowego, jednak nie powinny przenosić na dyżurnego ciężaru podejmowania kluczowych decyzji dla reagowania w danej sytuacji.

W procedurach powinna być jasno określona lista zadań do realizowania przez ogniwa dyżurne, wraz ze wskazaniem momentów krytycznych, w których – na podstawie informacji zebranych przez te centra – właściwe komórki analityczne dokonują oceny rozwoju zagrożenia i przygotowują rekomendację do podjęcia decyzji przez właściwe osoby funkcyjne (kierownik gminnego centrum zarządzania kryzysowego, kierownik komórki organizacyjnej urzędu gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego) lub przez gminny zespół zarządzania kryzysowego.

Ad III)

Załączniki funkcjonalne planu głównego zawierają:

- 1) procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej, opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze gminy; w tej części planu powinny zostać zawarte procedury, odnośniki lub wyciągi z procedur działania w sytuacjach kryzysowych poszczególnych służb, straży i inspekcji realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego; załącznik ten powinien być powiązany funkcjonalnie z częścią planu dotyczącą współdziałania pomiędzy siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej,
- 2) organizację łączności między podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, która dotyczy struktur zaangażowanych w reagowanie kryzysowe, wraz z określeniem środków łączności, wykorzystywanych systemów

- i wskazaniem ich dysponenta, bądź administratora danego systemu; w tym załączniku powinny być określone także zapasowe systemy łączności, o ile takie funkcjonują,
- 3) organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, rozumianego jako system powiązany funkcjonalnie z systemem wczesnego ostrzegania i systemem wykrywania i alarmowania; ten załącznik w części dotyczącej organizacji monitorowania zagrożeń powinien zawierać odnośnik do części planu głównego poświęconej monitorowaniu zagrożeń,
 - 4) zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń, z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.); w tej części należy syntetycznie opisać kto jest odpowiedzialny za informowanie ludności, w jakim trybie informowanie może się odbywać, jakie siły i środki mogą być w tym celu wykorzystywane, kto i w jakim trybie opracowuje i przekazuje wskazówki do informowania w danej sytuacji; w tej części należy zawrzeć także wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń; należy także określić tryb dystrybucji informacji (komunikaty w mediach, druk i kolportaż ulotek, organizacja przekazywania informacji dla mediów, inne sposoby dystrybucji informacji),
 - 5) organizację ewakuacji z terenów zagrożonych,
 - 6) organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej – załącznik ten powinien zawierać ogólne zasady organizacji ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej i pomocy psychologicznej wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań oraz zasad i możliwości ich realizacji; ze względu na zróżnicowany charakter zagadnień, które powinny być zawarte w tym załączniku, każde z nich powinno być potraktowane odrębnie; szczególną uwagę należy zwrócić na zagadnienie organizacji pomocy psychologicznej, które nie było obowiązkowym elementem obowiązującego dotychczas gminnego planu reagowania kryzysowego,
 - 7) organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru,
 - 8) wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego,
 - 9) zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód, zawierające opis procesu i wykaz formularzy oraz zespołów wykorzystywanych przy szacowaniu strat i dokumentowaniu szkód,
 - 10) wykaz infrastruktury krytycznej znajdujący się na terenie gminy objętej planem zarządzania kryzysowego,
 - 11) priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury technicznej.
4. Przy sporządzaniu gminnego planu zarządzania kryzysowego należy kierować się zasadą funkcjonalności, oznaczającą, że plan powinien być maksymalnie użyteczny w sytuacji kryzysowej. Wymagana jest ponadto przejrzystość struktury dokumentu, umożliwiająca użytkownikom jak najszybsze dotarcie do poszukiwanej informacji.
 5. Gminny plan zarządzania kryzysowego powinien zostać uzgodniony z kierownikami jednostek organizacyjnych przewidzianych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w dokumencie. Potwierdzeniem uzgodnienia planu są: pieczęć na karcie uzgodnień oraz złożony w jej obrębie podpis.
 6. Gminny plan zarządzania kryzysowego powinien być dokumentem jawnym. Dane osobowe zawarte w nim należy chronić zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.

7. Gminny plan zarządzania kryzysowego powinien być przedłożony do zatwierdzenia Staroście Rybnickiemu, (oryginał należy przekazać w formie papierowej oraz wersji elektronicznej, w formacie „pdf” zapisanej na trwałym nośniku danych).
8. Plan będzie podlegał analizie merytorycznej i formalnej pod kątem realizacji wymogów określonych w ustawie o zarządzaniu kryzysowym. W przypadku negatywnej oceny, plan zostanie zwrócony właściwemu Wójtowi/Burmistrzowi w celu dokonania stosownych zmian i uzupełnień.
9. Plan poprawny pod względem merytorycznym i formalnym zostanie zatwierdzony przez starostę rybnickiego. Starosta zwraca właściwemu Wójtowi/Burmistrzowi plan zatwierdzony bez uwag lub zatwierdzony z zaleceniem weryfikacji przy kolejnej aktualizacji dokumentu.
10. Gminne plany zarządzania kryzysowego podlegają systematycznej aktualizacji, a cykl planowania nie może przekraczać dwóch lat.
11. Wskazane powyżej treści stanowią minimum niezbędne do zatwierdzenia gminnego planu zarządzania kryzysowego.
12. Gminne plany zarządzania kryzysowego należy uzgodnić i przekazać do zatwierdzenia Staroście Rybnickiemu do dnia **23 września 2011 r.**